

PROGRAMMA 2024-2025

Seniorenuniversiteit
Hasselt

UHASSELT

Datum	Titel lezing
30.09.2024	Over de Oorsprong van Tijd. Mijn reis met Stephen Hawking voorbij de Oerknal.
07.10.2024	De evolutie en maatschappelijke impact van Artificiële Intelligentie: een historisch overzicht en toekomstperspectief.
14.10.2024	Waarom straffen: over soorten straffen en strafdoelen.
21.10.2024	Hoe kan de oceaan onze bondgenoot zijn in de strijd tegen klimaatverandering?
28.10.2024	Herfstverlof
04.11.2024	Landt ET in Vlaanderen?
11.11.2024	Wapenstilstand
18.11.2024	Donkere wolken boven het Midden-Oosten.
25.11.2024	"Waarom zegt u niet gewoon dat u het niet weet?" Het placebo-effect en onwetendheid in de gezondheidszorg.
02.12.2024	Ethische, legale en sociale aspecten omtrent de wisselwerking van AI en samenleving.
09.12.2024	Inzichten over palliatieve zorg, euthanasie en patiëntenrechten.
16.12.2024	Historisch geïnformeerde en geïnspireerde uitvoeringen van muziek uit de 17de en 18de eeuw.
23.12.2024	Kerstvakantie
30.12.2024	Kerstvakantie
06.01.2025	Europa herontdekt de geopolitiek: van Oekraïne tot Taiwan.
13.01.2025	Waarom verouderen sommige mensen sneller dan andere?
20.01.2025	De duivel in elk van ons. Een duivelse transitie: hoe gewone mensen in staat zijn om buitengewoon kwaad te plegen.
27.01.2025	Achter de schermen van het KMSKA.
03.02.2025	Dames voor Darwin. Over feminisme en evolutietheorie.
10.02.2025	Klimaatbetoog.
17.02.2025	Epidemische intelligentie voor een betere besluitvorming in tijden van een pandemie.
24.02.2025	Maar waarom is het fout? Over taaladvies en argumentatie.
03.03.2025	Krokusverlof
10.03.2025	Weg met de vergrijzing, hier komt de verzilvering.
17.03.2025	Van Gent tot Yuste. Karel V: titaan, kempiaan of Europeaan?
24.03.2025	In het hoofd van een psychopaat.
31.03.2025	De Koningin Elisabethwedstrijd in een notendop.
07.04.2025	Paasvakantie
14.04.2025	Paasvakantie
21.04.2025	Paasmaandag
28.04.2025	De nieuwe wereldeconomie. Surfen op de golven van de 5 megatrends: innovatie, vergrijzing, schulden, multi globalisering en klimaatverandering.
05.05.2025	Hoe versnellen we de Limbursge economie?

Gastpreker

Prof. dr. Thomas Hertog (KU Leuven)

Prof. dr. Ann Nowé (VUB)

Peter Hoet (Hof van Cassatie)

Prof. dr. ir. Filip Meysman (UAntwerpen)

Prof. dr. Hans Plets (Internationaal Projectbureau Einstein Telescoop)

Inge Vrancken (VRTNWS)

Prof. dr. Pieter Adriaens (KU Leuven)

leving. Prof. dr. Jo Pierson (UHasselt)

Prof. dr. Wim Distelmans (VUB)

Prof. Luc Ponet (LUCA School of Arts)

Prof. dr. Sven Biscop (UGent)

Dr. Dries Martens (UHasselt)

Dr. Christophe Busch (Hannah Arendt Instituut)

Carmen Willems (KMSKA)

Dr. Griet Vandermassen (UGent)

Nic Balthazar

Prof. dr. Niel Hens (UHasselt)

Dr. Marten Van der Meulen (De Nederlandse Taalunie)

Prof. dr. Manu Keirse (KU Leuven)

Dr. Jan Vaes

Prof. dr. Lieve Dams (UMaastricht)

Katelijne Boon (VRTKlara)

Philippe Gijssels (BNP Paribas Fortis)

Noël Slangen (POM Limburg)

VOORWOORD

Beloften in een verkiezingsjaar

De Seniorenuniversiteit heeft de wind in de zeilen. Naar aloude gewoonte worden de lezingen druk bijgewoond, is de wachtlijst historisch lang en zijn de diverse reizen in een mum van tijd volzet. De gemiddelde scores op de evaluatieformulieren zijn opvallend hoog en de mondelinge op- en aanmerkingen van de leden wijzen vaak op een welgemeende appreciatie. De talrijke voorstellen en suggesties van mogelijke lezingen of sprekers duiden op de intense betrokkenheid van onze leden en betekenen vaak een steuntje in de rug. Al deze vaststellingen belonen zo ruimschoots de inspanningen van de stuurgroep. Het resultaat van hun werk ligt hier voor u, beste lezer, een prachtig nieuw aanbod aan lezingen en reizen om onze leden te plezieren. Toch is niet alles goud wat blinkt.

In de volgende jaren plant de UHasselt een nooit geziene expansie en onder meer de bouwplannen op de campus in Diepenbeek zijn de voorbode van een niet te onderschatten parkeerprobleem. Moet het nog vermeld worden dat ook onze leden daarvan de gevolgen aan den lijve zullen ondervinden? Ook het toenemend aantal studenten vormt een bedreiging voor onze werking. Meer studenten betekent immers meer lesmomenten en dus drukker bezette aula's. Gemakkelijkheidshalve wordt er dan nogal snel in onze richting gekeken. Verder kiezen heel wat bekende sprekers ervoor om hun belangen exclusief te laten behartigen door commerciële organisaties. Die factureren echter bedragen die een veelvoud zijn van wat wij normaal als vergoeding inschrijven in onze begroting voor onze lezingen.

2024 is een historisch verkiezingsjaar. In een groot aantal landen, waarvan de inwoners in totaliteit meer dan de helft van de wereldbevolking uitmaken, gaan (of gingen) dit jaar de kiezers naar het stemhokje. Gelukkig moeten wij ons bestuur en voorzitter niet elke 4 jaar vervangen. Het neemt niet weg dat elk van ons zich verantwoordelijk voelt om de werking van de seniorenuniversiteit in zo goed mogelijke banen te leiden. Daarmee is meteen ook ons voornemen voor de volgende jaren duidelijk gesteld: wij willen ons engageren om het succes van de Seniorenuniversiteit minstens te bestendigen en bij voorkeur naar een zo hoog mogelijk niveau te tillen. Bij leven en welzijn,

Jos Thys
Voorzitter Seniorenuniversiteit

Maandag 30 september 2024 – 14.00u

Over de Oorsprong van Tijd. Mijn reis met Stephen Hawking voorbij de Oerknal.

PROF. DR. THOMAS HERTOOG - KU LEUVEN

Misschien wel de grootste vraag waarover Stephen Hawking zich het hoofd heeft gebogen is hoe uit de oerknal een heelal is ontstaan waarin als bij wonder leven mogelijk is. Twintig jaar lang werkte hij schouder aan schouder met Hawking aan een nieuwe kosmologie die de raadselachtige leefbaarheid van het heelal kon verklaren. Tot hun verbazing stootten zij op een diepere laag van evolutie, verscholen in de prille beginfase van het heelal, waarin de natuurwetten zelf lijken te veranderen. Materie, krachten, ja zelfs de tijd verdwijnt bij de oerknal. In deze lezing worden we meegenomen in een wervelende ruimtereis, langs zwarte gaten, kosmische hologrammen en ver terug in de tijd, naar onze allerdiepste wortels. We ontdekken een radicaal vernieuwend, Darwiniaans perspectief op de oorsprong van het heelal, die een nieuw licht werpt op onze plaats - en onze toekomst - in dit biofiele universum.

Prof. dr. Thomas Hertog is een kosmoloog die vele jaren een nauwe medewerker was van Stephen Hawking. Hij studeerde fysica aan de KU Leuven en behaalde een doctoraat aan de University of Cambridge (UK) in 2002 in het departement voor Applied Mathematics and Theoretical Physics. Vervolgens deed hij een postdoc in het departement Physics van de University of California (US), was Fellow CERN Theory Division in Genève (CH), CNRS Research Associate (CR1) APC aan de Université de Paris en keerde vervolgens in 2011 terug naar de KU Leuven. Hij is sinds 2018 gewoon hoogleraar aan de KU Leuven, Instituut voor Theoretische Fysica. In zijn onderzoek streeft professor Hertog ernaar om beter de natuur van de ruimtetijd en de levenscycli van de zwarte gaten en het heelal in zijn totaliteit te begrijpen. Als onderdeel van het ERC project ontwikkelde professor Hertog een baanbrekende theorie over de oorsprong van de kosmische inflatie bij het ontstaan van het heelal. Hij leidt een multidisciplinair team van wetenschappers die werken aan de ESA4S vlaggenschip missie LISA, toegewijd aan de ontdekking van zwaartekrachtgolven of gravitatiegolven van de ruimte. Professor Hertog wordt internationaal erkend als innovatieve wetenschapscommunicator. Hij was curator van verschillende art-science exposities en is auteur van de monografie 'On the Origin of Time'. Hij is auteur van meer dan 90 papers gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften, van meer dan 4000 citaten, hij geeft lezingen tijdens internationale congressen en seminars aan universiteiten, is promotor van meerdere doctoraten. Hij kreeg verschillende prijzen waaronder in 2022 de Price Science Communication van de Koninklijke Academie van België, in 2015 de Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting van de Koninklijke Academie van België, in 2010 de Prix d'excellence de recherche CNRS.

Maandag 7 oktober 2024 – 14.00u

De evolutie en maatschappelijke impact van Artificiële Intelligentie: een historisch over- zicht en toekomstperspectief.

PROF. DR. ANN NOWÉ - VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL

Artificiële intelligentie (A.I.) is helemaal niet zo'n recente discipline als vaak wordt gedacht. Tijdens deze lezing wordt eerst stilgestaan bij de oorsprong van Artificiële Intelligentie als onderzoeksgebied en wordt een kort historisch overzicht gegeven. Vervolgens behandelen we enkele succesvolle toepassingen van A.I. en bespreken we hoe A.I. kan bijdragen aan de vooruitgang van andere disciplines en de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan. We sluiten af met een kritische reflectie over de ethische aspecten van het gebruik van A.I..

Prof. dr. Ann Nowé is gewoon hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel, waar ze het laboratorium voor Artificiële Intelligentie leidt, labo dat in 1983 werd opgericht door Luc Steels. Ze studeerde af in 1987 aan de Universiteit Gent als wiskundige, met een specialisatie in informatica, en behaalde in 1994 haar doctoraat aan de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met het Queen Mary and Westfield College in London. Haar onderzoek richt zich voornamelijk op zelflerende systemen, met name Reinforcement Learning. Daarnaast onderzoekt ze hoe de resulterende modellen transparanter kunnen worden gemaakt, zodat dialoog met domeinexperts mogelijk wordt. Haar onderzoek omvat zowel theoretische aspecten als een breed scala aan toepassingen, zoals robotica, telecommunicatie, bio-informatica, beveiliging, slimme energienetwerken en slimme apparaten in een Internet of Things-context. Ze was bestuurslid van zowel de BNVKI als EURAI, respectievelijk de BeNeLux en Europese verenigingen voor Kunstmatige Intelligentie, en is momenteel bestuurslid van IFAAMAS, de International Foundation for Autonomous Agents and Multiagent Systems. Ze werd onlangs verkozen tot EurAI-fellow en is wetenschappelijk directeur van FARI, een AI-instituut met als missie de studie, de ontwikkeling en de adoptie van AI, data en robotica op een inclusieve, ethische en duurzame manier. Ze is de drijvende kracht achter het AI Experience Centre aan de VUB, dat nu ook een hub heeft in de kantoren van FARI bij BeCentral. Bovendien verzorgt ze regelmatig lezingen over de maatschappelijke impact van A.I..

Maandag 14 oktober 2024 – 14.00u

Waarom straffen: over soorten straffen en strafdoelen.

PETER HOET - RAADSHEER HOF VAN CASSATIE

Straffen zijn niet weg te denken uit onze samenleving, en vooral niet uit de media. Slachtoffers zijn er doorgaans van overtuigd dat er te mild wordt gestraft, terwijl daders de opgelegde straf te zwaar en vooral te weinig hoopgevend vinden. Maar wat is een straf en hoe onderscheidt een straf zich van andere sancties? En wat kan of moet met een straf worden nagestreefd? En is enkel een gevangenisstraf een afdoende straf of kunnen alternatieven toch ook nuttig en vooral misschien efficiënter zijn? Het resultaat van de straf houdt natuurlijk nauw verband met de uitvoering van de straf: kan en mag tijdens de uitvoering van de straf, de straf worden verminderd of afgezwakt? Welke plaats neemt tenslotte het slachtoffer in het straftoemings- en strafuitvoeringsproces in? Met het nieuwe strafwetboek, dat nog voor de verkiezingen van 2024 mag worden verwacht, poogt de Belgische wetgever aan het strafrechtelijke beleid een nieuw elan te geven: de gevangenisstraf wordt de uitzonderingsstraf en de rechter moet aangeven welke doelstelling hij beoogt met de straf die hij oplegt aan een dader van een misdrijf.

Peter Hoet studeerde rechten aan de Universiteit Gent en de Universiteit van Nancy (Frankrijk). Hij was vervolgens kort assistent aan de Universiteit Antwerpen voor Europees recht. Hij stapte snel over naar de advocatuur, en was gedurende elf jaar verbonden aan de balie Antwerpen. Op 29 februari 2000 werd hij benoemd tot rechter bij de rechtbank van eerste aanleg in Hasselt, in 2004 werd hij raadsheer bij het Hof van Beroep te Antwerpen en tenslotte in 2011 raadsheer bij het Hof van Cassatie. Peter Hoet was ook lesgever bij het IGO voor toekomstige magistraten en publiceerde verschillende artikelen.

Maandag 21 oktober 2024 - 14.00u

Hoe kan de oceaan onze bondgenoot zijn in de strijd tegen klimaatverandering?

PROF. DR. IR. FILIP MEYSMAN - UNIVERSITEIT ANTWERPEN

De oceaan bepaalt ons klimaat, en verleent ons een belangrijke service door koolstofdioxide en warmte uit de atmosfeer te absorberen. Zonder de oceaan zou de huidige klimaatverandering nog meer uitgesproken zijn. Maar de oceaan verandert ook door de impact van klimaatverandering. De gevolgen ervan spelen zich grotendeels onder water af: ze zijn niet zo zichtbaar als op het land, maar daarom niet minder sterk. Oceanograaf professor Filip Meysman spreekt in deze lezing over de impact van de huidige klimaatverandering op de oceanen. Hij vertrekt daarbij vanuit zijn eigen onderzoek dat hem recent met het onderzoeksschip 'de Belgica' naar IJsland en Groenland bracht. Met zijn team onderzoekt hij of en hoe de oceaan ook een bondgenoot kan zijn in het bestrijden van de klimaatverandering. Een aantal technieken ligt op de tekentafel. Professor Meysman geeft een overzicht van de laatste stand van de wetenschap over hoe de oceaan kan worden gebruikt voor natuurgebaseerde klimaatoplossingen.

Prof. dr. ir. Filip Meysman is onderzoeksprofessor binnen het departement Biologie van de Universiteit Antwerpen, waar hij leiding geeft aan onderzoeksgroep GeoBiologie. Zijn onderzoeksteam onderzoekt de microbiële ecologie en biogeochemie van mariene ecosystemen vanuit een interdisciplinaire benadering (biologie-chemie-fysica). In recente projecten onderzoekt hij hoe mariene ecosystemen kunnen worden gebruikt om CO₂ uit de atmosfeer op te slaan (www.coastal-carbon.eu) en kijkt hij naar het intrigerende en opwindende fenomeen van microbiële elektriciteit in de oceaانبodem (www.microbial-electricity.eu). Professor Meysman coördineert het nieuw opgerichte Centre of Excellence on Microbial Systems Technology, dat een van de 15 vlaggenschepen is qua onderzoek binnen de Universiteit Antwerpen. Gedurende zijn carrière heeft hij meer dan 150 publicaties geschreven en verschillende internationale wetenschappelijke beurzen en prijzen ontvangen (FWO Odysseus, ERC consolidator, NWO VICI, AIAS fellowship). Daarnaast is Professor Meysman zeer actief in wetenschapscommunicatie naar het bredere publiek als coördinator van grootschalige burgerwetenschap projecten (www.curieuzeneuzen.be). Voor dit werk kreeg hij de Jaarprijs voor Wetenschapscommunicatie 2017 en 2022 van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten en een Gouden Eremedaille van de Vlaamse Regering.

Maandag 4 november 2024 – 14.00u

Landt ET in Vlaanderen?

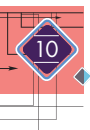
PROF. DR. HANS PLETS - DIRECTEUR VAN HET INTERNATIONAAL

PROJECTBUREAU EINSTEIN TELESCOOP

'Geloof in Einstein Telescoop in Limburg groeit: dit onderzoek zal ons wereldbeeld veranderen' - 'Haalt Limburg de Einstein Telescoop binnen? Unizo ijvert: zou minstens 1500 Limburgse jobs opleveren.' - 'Jo Brouns: Investeer 375 miljoen euro van Gimv-verkoop in Einstein Telescoop. De Einstein Telescoop kan voor Vlaanderen doen wat CERN voor Zwitserland deed.'

Een greep uit de vele recente persartikels over de Einstein Telescoop maakt meteen duidelijk dat er heel wat verschillende invalshoeken bestaan om naar dit project te kijken. Maar wat is de Einstein Telescoop nu precies? Hoe bouw je zo iets? Waarom vinden we dit zo belangrijk? Wanneer komt dat ding er? En bovenal: waar? Maak kennis met het fascinerende verhaal over de wetenschappelijke top infrastructuur van de toekomst. Een verhaal over de donkere krachten van het heelal, het visionaire brein van Einstein, koppige wetenschappers en een scharnierpunt in de geschiedenis van de wetenschap. Hoog tijd voor ons 'man on the moon'-moment!

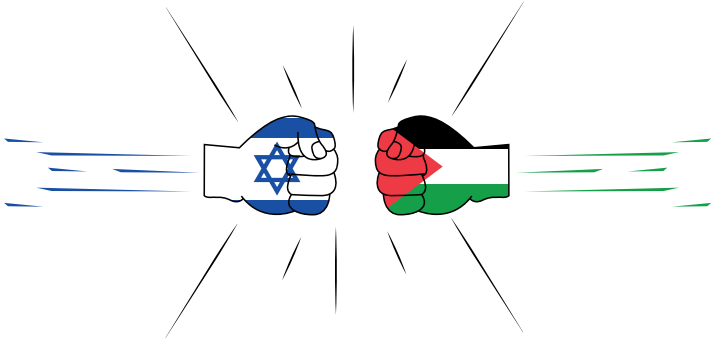
Prof. dr. Hans Plets studeerde fysica, sterrenkunde, filosofie en business management aan de KU Leuven. Na studieverblijven in Nederland, Spanje, Oostenrijk, Zwitserland, Chili en de University of Cambridge (UK) en tal van wetenschappelijke publicaties, onder meer met de latere Nobelprijswinnaar Michel Mayor, behaalde hij in 1997 de titel van doctor in de sterrenkunde aan de KU Leuven. Vervolgens ging hij aan de slag bij het Koninklijk Meteorologisch Instituut in Ukkel. Daar verrichtte hij postdoctoraal onderzoek over de ozonlaag en voerde in 1998 de UV-index in, die sindsdien deel uitmaakt van het weerbericht. Professor Plets vervolgde zijn loopbaan in de luchtvaart, waar hij de leiding nam van een internationaal samenwerkingsprogramma tussen België, Nederland, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland. Intussen bleef hij ook wetenschappelijk actief als gastprofessor aan de UGent. In 2021 werd Hans Plets ook CEO van een internationale academie waar luchtverkeersleiders, ingenieurs en technici opgeleid worden. Maar in 2022 kon hij niet weerstaan aan de unieke kans die de Vlaamse overheid hem bood om zijn twee expertisedomeinen, astrofysica en internationaal management, te combineren door de leiding op te nemen van het project Einstein Telescoop. Vanaf 2024 is hij directeur van het internationaal projectbureau Einstein Telescoop in Maastricht. Tot slot is Hans Plets ook actief als wetenschapsjournalist. Hij publiceerde meer dan vijftig artikelen in tijdschriften als Eos Wetenschap en Filosofie Magazine en fungeerde als curator van de Eos Special over de Einstein Telescoop (2023). In mei 2021 kwam zijn eerste boek uit, met als titel 'Verdwaald in de werkelijkheid – de mens op zoek naar zijn plaats in de kosmos'.

Maandag 18 november 2024 – 14.00u

Donkere wolken boven het Midden-Oosten.

INGE VRANCKEN - VLAAMSE RADIO- EN TELEVISIEOMROEPORGANISATIE - NWS

Het Israëlisch-Palestijns conflict is helemaal terug van nooit-helemaal-weg geweest. Maandenlang zagen we harde beelden van een bloedige strijd tussen Israël en Palestijnen. De zoveelste oplaaing van geweld kwam er na een brutale aanval van de extremistische Hamas in het zuiden van Israël. Daarop volgden lucht- en grondaanvallen op Gaza met vele duizenden doden tot gevolg, opvallend veel kinderen. Deals werden onderhandeld over een bestand en over het vrijlaten van de vele Israëlische gijzelaars die door Hamas ontvoerd werden naar Gaza. Het decennialange conflict lijkt heel ingewikkeld. Inge Vrancken komt al 30 jaar in de regio en loodst u door de geschiedenis en de actualiteit met heldere uitleg over het ontstaan van Israël, de bezetting van de Palestijnse gebieden en de zogenaamde As van Verzet. Daarbij komt ook de rol van en de relaties met Israëls buurlanden aan bod. Iran, Libanon, milities in Irak en Syrië spelen een rol. En waarom staan de Verenigde Staten zo dichtbij Israël? Een ideale gids om de dagdagelijkse ontwikkelingen beter te kunnen volgen.

Inge Vrancken (Hasselt, 1972) is al bijna 25 jaar lang journalist bij VRT NWS. Daar werkte ze eerst bij Ketnet (Karrewiet) en later bij de buitenlandredactie van Het Journaal en Terzake. Ze was verschillende keren Chef Buitenland en ook enkele jaren hoofdredacteur van Het Journaal. De sterke buitenland microbe bracht haar terug naar het veldwerk. Zij focust zich op het Midden-Oosten, Noord-Afrika en Turkije en op de vluchtelingenproblematiek en mensenrechten. Ze maakt ook documentaires voor Canvas waaronder 'Syrië, de giftige oorlog' en 'Verkracht aan het front'

Maandag 25 november 2024 - 14.00u

“Waarom zegt u niet gewoon dat u het niet weet?” Het placebo-effect en onwetendheid in de gezondheidszorg.

PROF. DR. PIETER ADRIAENS - KU LEUVEN

Onwetendheid verschijnt onder verschillende gedaanten. Sommige mensen zijn onwetend in die zin dat ze denken iets te weten, terwijl dat niet het geval is. Zulke veronderstelde kennis is nauw verwant aan domheid. Anderen zijn onwetend in die zin dat ze niet weten dat ze iets niet weten, wat neerkomt op naïviteit. De meest neutrale en fundamentele gedaante van onwetendheid is echter eenvoudigweg niet weten. In onze kennismaatschappij wordt niet weten vaak als probleem beschouwd. Als kennis macht is, zoals Bacon beweerde, dan is onwetendheid een gebrek. Het wekt dan ook weinig verbazing dat velen onder ons moeite hebben om onwetendheid (als niet weten) te erkennen en te aanvaarden. Dat is a fortiori het geval voor mensen die de rol van expert of autoriteit vervullen, zoals artsen. De Franse filosoof en psychoanalyticus Jacques Lacan beschreef de rol van de psychotherapeut ooit als le sujet-supposé-savoir – het subject dat verondersteld wordt te weten. In de lezing wordt gepoogd om onwetendheid (als niet weten) te herwaarderen, onder meer als opening naar nieuwe kennis.

Prof. dr. Pieter Adriaens is hoofddocent aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte van de KU Leuven, waar hij doceert over de geschiedenis en filosofie van de wetenschappen, en over de relatie tussen mensen en andere dieren. Hij is co-auteur van een recent boek over wetenschap en homoseksualiteit 'Of Maybugs and Men. A History and Philosophy of the Sciences of Homosexuality' (The University of Chicago Press, 2022). Samen met enkele gelijkgezinden richtte hij het Leuven Centre for Health Humanities op, dat tal van activiteiten organiseert. Ten slotte is hij organisator van het jaarlijkse Feest van de Filosofie (in samenwerking met STUK en 30CC) en de jaarlijkse Zomerschool van het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.

Maandag 2 december 2024 - 14.00u

Ethische, legale en sociale aspecten omtrent de wisselwerking van AI en samenleving.

PROF. DR. JO PIERSON - UNIVERSITEIT HASSELT

Vormt de verdere evolutie van Artificiële Intelligentie (A.I.) een existentieel risico voor de mensheid? Of gaat AI net mee helpen de grote maatschappelijke uitdagingen op te lossen? Er zijn diepgaande meningsverschillen over de negatieve en positieve invloed van data-gedreven platformen en technologieën, zoals AI, op de samenleving.

Deze presentatie geeft een genuanceerd socio-technologisch inzicht ten aanzien van de wisselwerking tussen technologie en samenleving. Om dat te onderbouwen wordt dieper ingegaan op de economische drijfveren en verdienmodellen van deze technologische ontwikkelingen en hoe die samenhangen met ethische, legale, sociale en (geo)politieke bezorgdheden. Om dit aan te pakken is er nood aan 'verantwoorde digitalisering' door middel van wettelijke omkadering, algoritmische geletterdheid en technologische aanpassingen op basis van publieke waarden.

Prof. dr. Jo Pierson is gewoon hoogleraar verantwoorde digitalisering aan de School voor Sociale Wetenschappen van de Universiteit Hasselt en hoogleraar communicatiewetenschappen aan de Faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel. Hij is hoofd van de opleiding Sociale Wetenschappen en staflid van de onderzoeksgroep R4D (Research for Digitalisation, Diversity & Democracy) aan de UHasselt. Hij is ook verbonden aan het onderzoekscentrum IMEC-SMIT (Studies on Media, Innovation and Technology) van de VUB. Zijn belangrijkste onderzoeksexpertise ligt in sociaal-ethische en beleidsmatige aspecten van digitale media, educatieve technologie, slimme steden, artificiële intelligentie, privacy en publieke waarden in data-gedreven technologieën.

Maandag 9 december 2024 – 14.00u

Inzichten over palliatieve zorg, euthanasie en patiëntenrechten.

PROF. DR. WIM DISTELMANS - VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL

Professor Distelmans is een van de pioniers in België voor de erkenning van palliatieve zorg en hij vocht zo'n twintig jaar geleden mee voor het recht op euthanasie. Volgens Wim Distelmans moet wie dat wil in alle vrijheid voor een waardig levenseinde kunnen kiezen. Dat is ook waar LEIF (LEvenseinde InFormatiecentrum), opgericht door professor Distelmans, naar streeft. Tijdens de lezing licht hij de euthanasiewet toe en gaat hij dieper in op de verschillende wilsbeschikkingen die je voorafgaand kan opstellen. Hij deelt ook zijn inzichten over palliatieve zorg, levenseinde en patiëntenrechten.

Prof. dr. Wim Distelmans is als professor palliatieve geneeskunde verbonden aan de faculteit Geneeskunde van de Vrije Universiteit Brussel. Hij studeerde geneeskunde aan de Universiteit Antwerpen en de VUB. Hij werkte als huisarts, studeerde tropische geneeskunde en deed onderzoek in Afrika naar slaapziekte. Hij deed bij Janssen Pharmaceutica enkele jaren kankeronderzoek, waar hij besloot zich te specialiseren in oncologie. Hij is al meer dan 20 jaar voorzitter van de Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie. Professor Distelmans richtte LEIF (LEvenseindeInFormatiecentrum) op. Ook was hij de drijvende kracht achter TOPAZ, een dagcentrum voor ongeneeslijke zieke patiënten. Hij streeft al zijn hele leven naar een gezondheidszorg op maat van de mens. Hij is auteur van diverse buitenlandse en binnenlandse wetenschappelijke publicaties (artikels en boeken). Hij ontving de Arkprijs van het Vrije Woord in 2003, in 2008 de Terrei Otha Award van de World Federation of Right to Die Societies, in 2010 de Dwaallicht Prijs en in 2012 respectievelijk de Lucien Steinberg Prijs en de Prijs Maatschappelijke Valorisatie van de VUB. In 2016 ontving hij het Ereteken van de Vlaamse Gemeenschap voor zijn inzet inzake levenseinde en euthanasie.

Maandag 16 december 2024 - 14.00u

Historisch geïnformeerde en geïnspireerde uitvoeringen van muziek uit de 17de en 18de eeuw.

PROF. LUC PONET - LUCA SCHOOL OF ARTS

Het Prinsbisdom Luik had tot de Franse Revolutie een bijzonder rijke muziekcultuur. Met de Bach Academie Alden Biesen wil Luc Ponet die traditie niet verloren laten gaan en specialiseerde zich in de muziek van die tijd. Het orkest en koor hebben zich het repertoire van de 17de en 18de eeuw eigen gemaakt op een manier die aanleunt bij de oorspronkelijke uitvoeringspraktijk. In Limburg is er geen enkel ander ensemble dat zich zo intens heeft toegelegd op de muziek van Bach, Händel, Vivaldi, Telemann, Albinoni en zoveel anderen. Elke vorm van barokke kunst of architectuur, dus ook de muziek, stond in dienst van kerk en staat. Zo moest J. S. Bach iedere zondag een cantate schrijven voor de eredienst in de Thomaskirche in Leipzig en J.B. Lully werkte het grootste deel van zijn leven in dienst van de Franse koning Lodewijk XIV. Barok wordt vaak getypeerd als een kunststroming van grillige en overdadige vormen, maar daaronder zit ook een duidelijke structuur. Er is immers een permanent zoeken naar evenwicht tussen ratio en sensus, tussen kennis en emotie, tussen verstand en gevoel. In deze lezing wordt meer in detail ingegaan op het fenomeen 'interpretatie' van barokmuziek, met aandacht voor de achterliggende kennis en waarden.

Prof. Luc Ponet studeerde aan het Lemmensinstituut in Leuven (nu LUCA School of Arts) en de Hochschule für Musik und Darstellende Kunst in Wien. Hij specialiseerde zich verder in Toulouse, in Mechelen (bij Flor Peeters) en in Haarlem. Hij is organist-titularis van de basiliek in Tongeren, organist-in-residentie van de landcommanderij Alden Biesen en stadsorganist van Leuven. Hij combineert dit met een internationale carrière als concertorganist en als gastprofessor aan de LUCA School of Arts in Leuven. Als solist treedt hij op tijdens festivals in Europa, de VS, Mexico, Zuid-Amerika, Australië, Japan en op de Filipijnen. Hij vormt duo's met gerenommeerde musici en is lid van ensembles met een diverse, vaak erg originele bezetting. Als onderzoeker is hij verbonden aan de KU Leuven, waar hij een doctoraat voorbereidt over het Tongers Orgel Manuscript (1626) en de organisten praktijk in het prinsbisdom Luik in de eerste helft van de 17de eeuw. Hij was inspecteur voor het Kunstonderwijs (academies/conservatoria) voor de Vlaamse Gemeenschap 2000 tot 2020. Maar hij doceerde ook aan verschillende instellingen zoals de LUCA School of Arts in Leuven, Concordia University in River Forest/Chicago (USA) en Baylor University - Waco/Texas (USA). Hij verzorgde masterclasses in België, Nederland, Italië, Spanje, Mexico en de USA. Hij is artistiek leider van de Bach Academie Alden Biesen, koor en barokorkest gespecialiseerd in historisch geïnformeerde en geïnspireerde muziek van de 17de en 18de eeuw waarmee hij o.a. te gast was op het Festival Oude Muziek in Utrecht, het Festival Barocco in Rome, het Internationaal Muziekfestival in Las Piñas (Philippines) en het Ost-Belgien Festival. Hij heeft tal van CD's opgenomen en publiceerde artikelen in vaktijdschriften.

Maandag 6 januari 2025 – 14.00u

Europa herontdekt de geopolitiek: van Oekraïne tot Taiwan.

PROF. DR. SVEN BISCOP - UNIVERSITEIT GENT

De Russische invasie van Oekraïne heeft de Europese Unie (EU) gedwongen om de notie 'geopolitiek' opnieuw te ontdekken. Maar is de EU zelf een geopolitieke speler? Ze heeft alvast één grote beslissing genomen die de nieuwe geopolitieke realiteit weerspiegelt: van Oekraïne een kandidaat-lidstaat maken. Sinds de invasie van 2022 kan een onafhankelijk Oekraïne immers alleen overleven als het volledig ingebed is in de westerse structuren. Andere EU-beslissingen, of het gebrek daaraan, tonen echter minder geopolitiek inzicht. Ook Georgië krijgt kandidaat-status: zijn alle implicaties daarvan echt doorgedacht? Dat land grenst immers niet aan de EU.

De trage reactie, toen na het begin van de oorlog in Gaza in oktober 2023 Houthi-rebellen vanuit Jemen de scheepvaart in de Rode Zee aanvielen, is moeilijk te begrijpen. Het gaat hier om de belangrijkste maritieme aanvoerrote van Europa. De net begonnen nieuwe Europese legislatuur vraagt duidelijk om een proactiever geopolitiek beleid. Dat omvat zeker meer militaire steun voor Oekraïne; een nieuwe strategie voor de Zwarte Zee en de Kaukasus; een actief engagement in het Midden-Oosten, de Golf en de Indische Oceaan; en een nieuwe strategie voor Noord-Afrika.

Prof. dr. Sven Biscop (Willebroek 1976) studeerde politieke wetenschappen en behaalde een doctoraat aan de Universiteit Gent. Hij is als gewoon hoogleraar verbonden aan deze universiteit. Hij doceert er over de strategie van de Europese Gemeenschap en andere grootmachten, over de Belgische buitenlandse politiek en Belgische defensiepolitiek. Hij is directeur van het programma 'Europa in de wereld' aan het Egmont-Koninklijk Instituut voor Internationale Betrekkingen in Brussel, de denktank van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Professor Biscop is geassocieerd lid van de Koninklijke Academie voor overzeese wetenschappen van België, en Honorary Fellow van het European Security and Defence College (ESDC), een instituut waar hij college geeft aan diplomaten, militairen en ambtenaren van de Europese lidstaten. Hij doceert ook geregeld aan de Koninklijke Militaire School (KMS) en hij is Senior Research Fellow aan de People's University of China in Beijing.

Zijn laatste boek heeft als titel: 'Hoe de grootmachten de koers van de wereldpolitiek bepalen: grand strategy in 10 kernwoorden'. Hij ontving in 2017 het Grand Decoration of Honor (Oostenrijk) en in 2020 werd hij Officier in de kroonorde.

Maandag 13 januari 2025 - 14.00u

Waarom verouderen sommige mensen sneller dan andere?

DR. IR. DRIES MARTENS - UNIVERSITEIT HASSELT

Iedereen wordt ouder, er is helaas geen ontsnappen aan. Toch is gezond ouder worden niet voor iedereen hetzelfde. Biologische factoren, samen met de invloed van onze levensstijl en omgeving gedurende ons leven, kunnen verklaren waarom sommige mensen gezonder ouder worden dan andere. Recent werden 12 centrale biologische processen naar voren geschoven die een cruciale rol spelen in het verouderingsproces. Een van deze processen omvat het verkorten van onze telomeren. Telomeren zijn beschermende uiteinden van onze chromosomen die door celdeling en stressfactoren kunnen verkorten naarmate we ouder worden. Hierdoor fungeert de lengte van telomeren als een biologische maatstaf voor veroudering. Bij volwassenen zien we dat een korte telomeerlengte wordt geassocieerd met een kortere levensverwachting en een verhoogd risico op het ontwikkelen van ouderdomsgerelateerde ziekten. Maar wat als we vanaf de geboorte al korte telomeren hebben, kunnen we ons dan de vraag stellen of onze levensverwachting al bepaald is bij het begin van het leven? In deze lezing gaan we dieper in op het belang van telomeren in het vroege leven, en bekijken we welke factoren bepalend zijn voor verschillen in de lengtes van telomeren bij de geboorte. We bekijken daarnaast ook wat de rol van de telomeerlengte is waarmee we geboren worden voor ziekte en gezondheid later in het leven.

Dr. ir. Dries Martens behaalde zijn diploma in de bio-ingenieurswetenschappen, met specialisatie in cel- en gentechnologie, in 2011 aan de KU Leuven. Vervolgens behaalde hij zijn doctoraat in de biologische wetenschappen aan de Universiteit Hasselt, waarbij hij zich richtte op de identificatie van determinanten van telomeerlengtes bij pasgeborenen. Sindsdien werkt hij als FWO-postdoctoraal onderzoeker aan het Centrum voor Milieukunde (Universiteit Hasselt). Zijn huidige werk richt zich op het begrijpen en bestuderen van variatie in moleculaire verouderingsprocessen in het vroege leven. Hij heeft een diepgaande interesse in het begrijpen van de gen-omgevingsinteracties van telomeerlengte bij pasgeborenen en de mogelijke bijhorende gezondheidsgerelateerde effecten. Daarnaast bestudeert hij het belang van blootstelling aan luchtvervuiling op moleculaire omics-gebaseerde verouderingsmarkers door het hele leven.

Maandag 20 januari 2025 - 14.00u

De duivel in elk van ons. Een duivelse transitie: hoe gewone mensen in staat zijn buitengewoon kwaad te plegen.

DR. CHRISTOPHE BUSCH - HANNAH ARENDT INSTITUUT

Wanneer na afloop van de tweede wereldoorlog de ware omvang van de gruweldaden van de nazi's aan het licht komt, is er een vraag die de wereld bezig houdt: hoe was het menselijk mogelijk die misdaden te begaan? Aanvankelijk werden de daders van de Shoah als uitzonderlijk kwaadaardige sadisten en psychopaten beschouwd. Uit verder onderzoek bleek dat veel daders eenvoudige burgers zijn met normale gezinslevens en heel gewone sociale relaties. Vanuit die opmerkelijke vaststelling groeit de aandacht voor het zogenaamde daderperspectief: hoe zijn schijnbaar 'gewone' mensen in staat anderen de meest gruwelijke dingen aan te doen?

Deze lezing gebruikt naast historische voorbeelden, ook sociaal psychologische onderzoeken om de tijdloze mechanismen achter collectief geweld te laten oplichten. Ze biedt een boeiende invalshoek voor het begrijpelijk maken van massageweld, zowel in historische voorbeelden als in de actualiteit en zelfs in de dagdagelijkse leefwereld van jongeren op school, in de metro of het winkelcentrum.

Dr. Christophe Busch is criminoloog (Universiteit Gent) en Master in de Holocaust- en Genocidestudies (Universiteit van Amsterdam). Na zijn studies criminologie aan de Universiteit Gent begon hij in 2001 te werken in de forensische psychiatrie voor de behandeling van ontoerekeningsvatbare daders (internering). Later stond hij als coördinator in voor de uitbouw van een forensisch psychiatrisch zorgcircuit. Eind 2012 maakte hij de overstap naar Kazerne Dossin (Memoriaal, Museum en Onderzoekscentrum over de Holocaust en Mensenrechten) waar hij in januari 2013 werd aangesteld als operationeel directeur en in juli 2016 als algemeen directeur, in opvolging van Herman Van Goethem die rector werd aan de Universiteit Antwerpen. Hij doctorerde aan de Universiteit Antwerpen over de complexiteit van dadergedrag en de rol van beeldvorming in processen van cumulatieve radicalisering. Hij is betrokken als expert radicalisering binnen verschillende overheidsdiensten. Eind 2019 verliet hij Kazerne Dossin en werd hij directeur van het Hannah Arendt Instituut voor diversiteit, stedelijkheid en burgerschap.

Maandag 27 januari 2025 - 14.00u

Anders kijken, meer zien: een blik achter de schermen van het KMSKA.

CARMEN WILLEMS - KONINKLIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN ANTWERPEN

Het publiek blijven boeien is een belangrijke pijler van een museumwerking na een opening. Dat kan met tentoonstellingen, een aantrekkelijke programmatie, en vooral veel passie.

Het KMSKA sloot in 2011 voor een allesomvattende renovatie, gegoten in een masterplan. Vier patio's of binnenkoeren van het bestaande gebouw zijn omgebouwd tot een nieuw museum volume. Bezoekers kunnen opnieuw de oorspronkelijke route in het bestaande gebouw volgen, terwijl ze door de gerestaureerde statige museumzalen lopen. Het architectonisch concept van KAAN Architecten neemt de bezoeker mee op een avontuurlijke reis langs twee werelden in één museum, twee contrasterende en converserende musea. Avontuurlijk, want onvoorspelbaar. Tegelijk altijd in evenwicht, en bovenal ten dienste van de KMSKA-collectie. Niet alleen de binnenkant van het museum ondergaat een metamorfose. Met een gerestaureerde gevel – inclusief een nieuwe mozaïek bij de inkom – en de inrichting van een echte museumtuin staat een bezoek aan het museum garant voor een totaalbeleving.

Algemeen directeur Carmen Willems studeerde af als licentiaat (nu master) in de Economische Wetenschappen aan de KU Leuven. Na vier jaar in de privé te hebben gewerkt stapte ze over naar de culturele sector en werd in 1995 directeur van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum in Tongeren. In 2009 heropende ze na verbouwing het Gallo-Romeins Museum. Na meer dan 20 jaar directeur van dit museum werd ze in 2016 directeur van Toerisme Limburg vzw en in november 2017 zakelijk directeur van het KMSKA. In 2020 werd ze algemeen directeur van het KMSKA. Parallel heeft Carmen Willems een politieke loopbaan gehad in Tongeren: gemeenteraadslid en waarnemend burgemeester (2001-2009). Bovendien nam ze tal van bestuursmandaten op in de sector voor toerisme (Adviescomité Toerisme Vlaanderen) en cultuur (Vlaamse Kunst Collectie, FARO, Museumpeil, Train World).

Maandag 3 februari 2025 – 14.00u

Dames voor Darwin. Over feminisme en evolutietheorie.

DR. GRIET VANDERMASSEN - UNIVERSITEIT GENT

Feministen hebben het niet begrepen op biologie. Velen verzetten zich zelfs actief tegen een biologisch geïnformeerde kijk op de seksen. Het bewijs is nochtans overweldigend dat veel sekseverschillen in psychologie en gedrag niet alleen aan onze opvoeding en cultuur liggen. Ze zijn een voorspelbaar gevolg van vele miljoenen jaren evolutie door natuurlijke en seksuele selectie. Houden we daar niet beter rekening mee als we inzicht willen krijgen in zaken als de genderkloof op de arbeidsmarkt, de oorzaken van seksueel geweld of het ontstaan van patriarchale maatschappijen? En waarom dringt die kennis zo moeilijk door binnen het feminisme? Een biologisch geïnformeerd feminisme zou niet alleen wetenschappelijk veel sterker staan, het zou ook veel meer mensen aanspreken.

Dr. Griet Vandermassen is germaniste en filosofe. Ze behaalde een doctoraat in de wijsbegeerte aan de UGent, met als thema de gespannen verhouding tussen het feminisme en de evolutionair-biologische wetenschappen. Zij doet onderzoek naar het conflict tussen feminisme en darwinisme aan de faculteit Letteren en wijsbegeerte aan de Universiteit Gent. Ze spitst zich toe op genderkwesties: waar komen de verschillen tussen de seksen vandaan en waarom is het debat hierover vaak meer ideologisch getint dan wetenschappelijk geïnformeerd? Ze heeft tal van publicaties op haar naam staan en is ook columniste voor De Standaard, waar ze vaak genderthema's behandelt.

In 2019 verscheen haar boek 'Dames voor Darwin. Over feminisme en evolutietheorie.' Het boek is een uitgebreide update van het in 2005 verschenen 'Darwin voor dames.'

Maandag 10 februari 2025 – 14.00u.

Klimaatbetoog

NIC BALTHAZAR

De klimaatcrisis. Zonder twijfel de grootste ramp die de mensheid ooit heeft bedreigd. Toch leek de wereld er niet van wakker te liggen. Tot jongeren eindelijk de wekker lieten afgaan.

In deze interactieve lezing probeert film- en televisiemaker en klimaatactivist Nic Balthazar uit te leggen waarom hij zich al zoveel jaren zoveel zorgen maakt, wat het ware gevaar is van de klimaatverandering, en waarom de oplossingen veel hoopvoller, aangeneramer en haalbaarder zijn dan het vaak wordt voorgesteld.

De lezing is de uitgebreide en interactieve versie van het VRT-programma 'KLIMAATBETOOG' met dus een hoop filmpjes en beeldmateriaal, en aantal gezaghebbende stemmen. Op het eind kan er nog eens gezongen worden voor het klimaat natuurlijk! Do it now!

Nic Balthazar studeerde Germaanse talen aan de Universiteit Gent. Nic Balthazar is een Belgische televisiemaker bij de VRT en filmregisseur. Hij is als schrijver, theater- en documentairemaker een man met vele talenten die zich ook al jarenlang inzet voor duurzaamheid en tegen klimaatopwarming. Nic Balthazar breekt een lans voor een andere manier van denken, van ondernemen, van werken en van leven. Durven veranderen dus. Ook om de klimaatverandering te veranderen. Een boodschap van doortastend alarm dus, maar ook een boodschap van hoop.

Maandag 17 februari 2025 – 14.00u

Epidemische intelligentie voor een betere besluitvorming in tijden van een pandemie.

PROF. DR. NIEL HENS - UNIVERSITEIT HASSELT

In deze lezing reflecteert professor Hens over de COVID-19 pandemie en specifiek op de ontwikkeling van epidemische intelligentie in Vlaanderen, België en Europa. Verder reflecteert hij over de implicaties voor het huidige beleid, met een focus op recente uitdagingen. Heel concreet belicht hij de huidige initiatieven die zijn ontworpen om de surveillance en respons op toekomstige epidemieën te verbeteren. Door de inzet van nieuwe technologieën en data-analyse wordt er naar gestreefd om de volksgezondheid systemen productiever te maken. Er wordt ook nagegaan hoe deze vooruitgang het beleid beïnvloedt. Naast COVID-19 bespreekt professor Hens ook kort recentere uitdagingen zoals de toename van mazelenuitbraken in Europa.

Prof. dr. Niel Hens is een biostatisticus en wiskundig epidemioloog met bijna 20 jaar ervaring in humane epidemiologie en een internationaal expert in het modelleren van infectieziekten. Hij is gewoon hoogleraar in de biostatistiek aan de UHasselt, directeur van het Data Science Institute (DSI) (eveneens aan de UHasselt), hoofd van het Centrum voor Statistiek en mededirecteur van het SIMID-consortium, en gewoon hoogleraar in de biostatistiek en leerstoelhouder in Evidence-based vaccinologie aan het Vaccin en Infectieziekten Instituut (Vaxinfectio, Universiteit Antwerpen). Hij werd recent verkozen tot lid van de klasse van de natuurwetenschappen van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB). Hij ontwikkelt en gebruikt wiskundige en statistische methoden om het begrip van de epidemiologie van infectieziekten te verbeteren. Hij heeft verschillende projecten geleid die gefinancierd werden door de Europese Onderzoeksraad, de Europese Unie, en draagt aanzienlijk bij aan het begrip van infectieziekten zoals Ebola en COVID-19 door talrijke publicaties en adviserende rollen, terwijl hij momenteel projecten coördineert gericht op het verbeteren van pandemische paraatheid (Horizon Europe Project ESCAPE, Belspo project BE-PIN).

Maandag 24 februari 2025 – 14.00u

Maar waarom is het fout? Over taaladvies en argumentatie.

DR. MARTEN VAN DER MEULEN - DE NEDERLANDSE TAALUNIE

'Groter als. Meest grote. De meisje die. Hele mooie.' Voor veel sprekers van het Nederlands zijn dit voorbeelden van taalfouten: taalvormen die, hoewel ze voorkomen in gebruik, volgens hen niet thuishoren in de standaardtaal. Zulke vormen roepen veel weerstand op, en er wordt dan ook veel over taalfouten geschreven in boeken, tijdschriften, krantenartikelen en zelfs toneelstukken. Tegenwoordig staat taaladvies in boeken als de Schrijfwijzer en de Vraagbaak Nederlands, en op websites als taaladvies.net. Je komt het zelfs tegen in de Hollywood Series! Taaladvies dat zich speciaal richt op de vormen waar variatie wordt afgekeurd, bestaat al meer dan honderd jaar. Hoe het zich in die tijd heeft ontwikkeld, daar is verrassend weinig over bekend. Zelfs taalwetenschappers voelden lange tijd schroom om het onderwerp zelfs maar aan te pakken. Zo groot is de afkeer van de fouten. We hebben daardoor nog steeds weinig antwoord op allerlei fundamentele vragen rond taalfouten. Blijft taaladvies altijd hetzelfde? Hoe gaan taaladviseurs eigenlijk met taalfouten om? Hoe beargumenteren zij hun standpunten? In deze lezing vertelt dr. Marten van der Meulen over zijn promotieonderzoek, dat zich richtte op de geschiedenis van taaladvies en de relatie tussen taaladvies en taal werkelijkheid. Aan de hand van allerlei voorbeelden laat hij zien hoe scherp, grappig en soms onzinnig taaladvies kan zijn. Hij gaat uitgebreid in op de ontwikkelingen en trends in taaladvies, kijkt naar de verschillende manieren waarop je met taalvariatie kunt omgaan, en legt uit hoe argumentatie wel én niet werkt wanneer je probeert taalfouten te veroordelen. Aan het eind van de lezing zul je haast blij zijn dat mensen taalfouten maken: ze zijn namelijk fascinerend!

Dr. Marten van der Meulen heeft een Research Master in Taalwetenschap in 2015 behaald aan de Universiteit Leiden. Zijn doctoraatsonderzoek betreft de relaties tussen taaladviezen en taalgebruik in Nederland na 1900, hij promoveerde in 2023 op een proefschrift over taalnormen en taalgebruik in Nederland aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij werkt deeltijds als beleidsadviseur voor de Taalunie en schrijft columns voor lage landen. Zijn meest recente boek heet 'Het geheime leven van taalfouten.' (2024). Hij heeft een indrukwekkende lijst van wetenschappelijke publicaties. Naast zijn studie en werk als docent communicatie studeerde hij van 2003-2008 klassieke klarinet aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag en trad hij op als klarinettist.

Maandag 10 maart 2025 - 14.00u

Weg met de vergrijzing, hier komt de verzilvering.

PROF. DR. MANU KEIRSE - KU LEUVEN

Aan de hand van drie basisthema's – anders oud worden, anders ziek zijn en anders sterven – gaat de spreker op zoek naar een fundamenteel andere manier van leven. Hij stelt daarbij prikkelende vragen en geeft genuanceerde antwoorden. Hoe kunnen we generaties niet naast elkaar, maar met elkaar laten leven? Hoe kunnen we naar ouder worden kijken met het enthousiasme waarmee we aan het laatste jaar van onze studies begonnen? Laat ons stoppen met spreken over de kosten van de vergrijzing, maar het hebben over de rijkdom van de verzilvering. Dat vraagt een andere kijk op ouder worden, op ziek zijn en op sterven. Een bevlogen pleidooi voor een nieuwe manier van leven, met meer ruimte voor verbinding, kwetsbaarheid en diversiteit.

Prof. dr. Manu Keirse is emeritus hoogleraar aan de Faculteit Geneeskunde aan de KU Leuven en emeritus hoogleraar deeltijds aan de Benelux-universiteit te Eindhoven. Van 1999 tot 2003 was hij kabinetschef van de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. Voorheen werkte hij als klinisch psycholoog in een psychiatrisch ziekenhuis, in de directie van de Universitaire Ziekenhuizen KU Leuven als Directeur Patiëntenbegeleiding, en 10 jaar als algemeen directeur - bestuurder van het Regionaal Ziekenhuis te Leuven. Hij was vele jaren voorzitter van de Federale Evaluatiecommissie Palliatieve Zorg, van de Academie Levenseinde, van het Psychiatrisch Ziekenhuis Sint-Camillus te Sint-Denijs-Westrem, van de bestedingscommissie van Kom op tegen Kanker. Hij was ondervoorzitter van de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen en van het psychiatrisch ziekenhuis Karus. Hij is voorzitter van het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen, van Villa Rozerood, een respijthuis voor gezinnen met ernstig zieke kinderen en van Woonzorgnet-Dijleland. Hij is aangezocht als expert om de Belgische bisschoppen te helpen in het uitbouwen van een herstelbeleid voor slachtoffers van seksueel misbruik en is vanuit deze opdracht voorzitter van de stichting Dignity, van de Raad van Toezicht en van de Interdiocesane Commissie ter preventie van seksueel misbruik in, pastorale relaties. Hij is bestuurder van Trefpunt Zelfhulp.

Hij is master in de klinische psychologie, in de familiale en seksuologische wetenschappen, in de medico-sociale wetenschappen en ziekenhuisbeleid aan de KU Leuven. Hij specialiseerde zich in de gezondheidsethiek aan de Universiteit Maastricht en in groeps- en organisatiebegeleiding aan de UHasselt. Hij promoveerde tot doctor in de geneeskunde aan de RU Leiden. Hij is auteur van verschillende boeken over verlies en verdriet. Zijn boeken werden in 2006 in Polen bekroond met de Feniks-prijs omdat ze in Polen de dood uit het taboe hebben gehaald. Zijn boek 'Patiëntenbegeleiding' werd bekroond met de Glaxo-prijs voor wetenschappelijke publicaties en zijn boek 'Zwangerschap' met de Henri Jaspars-prijs voor de kinderbescherming. In 2018 ontving hij een ereteken van de Vlaamse Regering omdat hij de man is die Vlaanderen leerde rouwen. In 2022 ontving hij een ereteken van de Vereniging Kinderwens voor zijn werk ten gunste van ouders met verlies van een zwangerschap of van een pasgeboren kind.

Maandag 17 maart 2025 – 14.00u

Van Gent tot Yuste. Karel V: titaan, kempiaan of Europeaan?

PROF. DR. JAN VAES

Dankzij de inspanningen van zijn voorouders erfde Karel V (1500-1558) een rijk waar de zon nooit onderging: de Bourgondische Nederlanden waarvan hij de eenmaking voltooidde, de Spaanse kronen met hun Italiaanse en koloniale bezittingen in de Nieuwe Wereld en in Azië. Karel werd ook keizer van het Heilig Roomse Rijk der Duitse Natie. In die hoedanigheid bezocht hij zelfs Kuringen (Hasselt).

De culturele uitwisseling tussen zijn erflanden was een logisch en boeiend gevolg. In al zijn Europese gewesten trachtte hij een centraliserende politiek door te voeren tot ergernis van centrifugale krachten die zijn streven dwarsboomden. Zijn territoriale aspiraties, gericht op de renovatie van een christelijk eenheidsrijk, leidden tot een reeks oorlogen. Zelfs pauselijk Rome bleef niet gespaard. Karel V werd ook geconfronteerd met kwelduivels zoals Luther en de Ottomanen. Karel nam de wind uit de zeilen van de Hanzesteden die een oubollige economische politiek voerden. Zuid-Duitsland en Lombardije profiteerden hiervan en Antwerpen kende een ongekende bloei ten nadele van Brugge, ook in de kunsten.

Moegestreden trok hij zich uit het publieke leven terug. Zijn erfenis ging niet verloren: ze werd verdeeld onder de Spaanse en Oostenrijkse Habsburgers, twee dynastieën die nog eeuwenlang Europa zouden kleuren en domineren.

Prof. dr. Jan Vaes promoveerde in 1987 tot doctor in de Oudheidkunde en Kunstgeschiedenis aan de KU Leuven. Hij studeerde aan de KU Leuven Oude Geschiedenis. Hij was er wetenschappelijk medewerker en werd gastprofessor geschiedenis en cultuurgeschiedenis aan de UCLL. Voor zijn onderzoek over vroegchristelijke architectuur in Italië werd hij in 1991 laureaat van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Hij gaf en geeft nog steeds talrijke lezingen en publiceerde in binnen- en buitenland, zoals het standaardwerk 'De graven van Loon'. Hij was curator van verschillende historische tentoonstellingen. Hij is een graag geziene spreker voor de Davidsfonds Academie.

Voor de Seniorenuniversiteit UHasselt begeleidde hij reizen naar Loos Beieren, Noord-Italië en Oostenrijk.

Klooster van Yuste Spanje

Maandag 24 maart 2025 - 14.00u

In het hoofd van een psychopaat.

PROF. DR. LIEVE DAMS - UNIVERSITEIT MAASTRICHT

William March, in 'The bad seed' stelde: "Goede mensen zijn zelden argwanend: ze kunnen zich niet voorstellen dat anderen de dingen doen waartoe zij zelf niet in staat zijn.

Gewoonlijk aanvaarden ze de niet-dramatische oplossing als de juiste, en laten het daarbij. En ook zijn normale mensen geneigd zich de psychopaat voor te stellen als iemand die er even monsterlijk uitziet als hij innerlijk is, en dat is zo ver bezijden de waarheid als je maar kunt komen ...

Deze echt bestaande monsters zagen er gewoonlijk normaler uit en gedroegen zich normaler dan hun feitelijk normale broeders en zusters. Ze boden een overtuigender beeld van deugd dan de deugd zelf - net zoals de rozenknop van was of de plastic perzik zich perfect aan het oog voordeed, meer zoals de geest dacht dat een rozenknop of een perzik zou moeten zijn, dan het onvolmaakte origineel waarvan het een imitatie was."

Er zijn enerzijds meer psychopaten dan men kan vermoeden, maar anderzijds wordt de diagnostische term te vaak gebruikt binnen de Forensische psychiatrie. Alhoewel psychopathie geen officiële DSM-5 classificatie is, is deze diagnose binnen de forensische wereld nog niet verdwenen: 3% van de mannelijke bevolking en 1% van de vrouwelijke bevolking worden als psychopaat bestempeld. Wat doen we bij de genderneutrale personen of met de transgenders? Reeds in de kinderjaren zijn kenmerken aanwezig, die later de diagnose van psychopathie mede kunnen onderbouwen. Wat zegt onze genetische predispositie, ben je voorbestemd om psychopaat te worden? Wat zijn typische kenmerken? Waar vinden we ze terug? Kan psychopathie ook van meerwaarde zijn? Uit psychopathie zich bij mannen en vrouwen op eenzelfde wijze? Wat is de PCL-R van Hare en waarom is deze nog niet gevalideerd voor vrouwen?

In deze lezing zal getracht worden een antwoord te geven op een reeks van topics zoals we deze ook in diverse literatuur kunnen terugvinden maar mede onderbouwd en gepresenteerd vanuit de praktijk.

Prof. dr. Lieve Dams promoveerde in 1993 aan de KU Leuven tot doctor in de genees-, heel- en verloskunde en specialiseerde zich in de psychiatrie. Tijdens haar opleiding volgde ze een jaar Forensische psychiatrie in de Forensisch psychiatrische kliniek van de GGZE De Grote Beek in Nederland. Van 1998 tot 2017 was ze Hoofd van de Forensisch Psychiatrische Dienst in Maastricht voor het Ministerie van Justitie. Sinds 2003 doceert ze aan de Universiteit Maastricht aan de faculteit Geneeskunde, de huidige FHML, binnen het keuzevak Forensische Geneeskunde. Tevens is ze er tutor en examinator. Bovendien is ze vanaf het begin van haar loopbaan gastdocent aan diverse instituten, waaronder de Thomas More Hogeschool, de PXL, het Instituut voor Gerechtelijke Opleidingen (IGO), de Nationale Rechercheschool.. Ze is bestuurder van haar eigen Centrum Berkenwinning dat opgericht werd in 1999 en waar multidisciplinair onderzoek, domein deskundig advies en behandeling aangeboden wordt voor elke leeftijdscategorie en dit binnen het reguliere en forensische werkveld. In mei 2017 werd ze erkend en toegelaten om de bijzondere bijkomende beroepstitel van geneesheerspecialist in de Forensische Psychiatrie te voeren door het Agentschap Zorg en Gezondheid. Tot slot is ze opgenomen in het FMF Nationaal Register voor Gerechtdeskundigen (ROJ) in België, werd ze in 1998 vast beëdigd door het Hof van Beroep in Nederland als vast Gerechtelijk deskundige en werd ze opgenomen op de lijst der Domeindeskundige voor de Orde der Artsen in België. Tot april 2012 was ze opgenomen op de lijst voor Arbiters, opgesteld overeenkomstig artikel 3, lid 4 van het Arbitragereglement van het Centrum voor Arbitrage inzake seksueel misbruik.

Maandag 31 maart 2025 – 14.00u

De Koningin Elisabethwedstrijd in een notendop

KATELIJNE BOON - VLAAMSE RADIO-TELEVISIEOMROEPORGANISATIE - KLARA

In 1937 besloot koningin Elisabeth van België haar vioolleraar Eugène Ysaÿe te eren met een wedstrijd die ondertussen wereldwijd bekend is als een van de meest veeleisende en gemediatiseerde wedstrijden ter wereld.

Katelijne Boon, die de wedstrijd sinds 2008 verslaat voor televisie, verkent de geschiedenis van de Koningin Elisabethwedstrijd en neemt u mee achter de schermen. Ze deelt anekdotes, haalt herinneringen op aan legendarische laureaten en zorgt ervoor dat u perfect voorbereid bent om in mei 2025 de 21ste editie van Koningin Elisabethwedstrijd voor piano te volgen.

Katelijne Boon begon in 2001 als radiopresentator bij Klara, de klassieke muziek- en cultuurzender van de VRT. Een late roeping die een echte passie werd.

Sindsdien presenteerde ze al een waaier aan programma's op alle momenten van de dag. Met de wereld van televisie maakte ze kennis in 2008 toen ze Fred Brouwers mocht opvolgen als presentator in de Koningin Elisabethwedstrijd voor Canvas. In 2024 presenteert ze de wedstrijd voor de 16de keer. Verder is ze elk jaar op televisie te horen tijdens het Nieuwjaarsconcert en het Sommernachtskonzert van de Wiener Philharmoniker en presenteert ze concerten voor onder andere Musica Divina, Cofena, Antwerp Symphony Orchestra, de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen en het Koninklijk Paleis.

In 2013 begon ze op Klara met 'De Liefhebber', een radioprogramma op zaterdagochtend van 10 tot 12u, waarin ze in de platenkast en de muzikale herinneringen duikt van een bekende gast. Het programma is ondertussen aan zijn 11de seizoen toe.

Maandag 28 april 2025 - 14.00u

De nieuwe wereldeconomie. Surfen op de golven van de 5 megatrends: innovatie, vergrijzing, schulden, multi globalisering en klimaatverandering.

PHILLIPE GIJSELS - BNP PARIBAS FORTIS

“Deze wereld heeft minder profeten en meer tovenaars nodig.” Dat is misschien wel de belangrijkste conclusie van het boek dat Koen de Leus en ik recent hebben geschreven. De wereld staat duidelijk op een kantelpunt. Iedereen voelt aan dat we op een scharniermoment in de tijd zijn aangekomen. Er komen dan ook een ongeziene hoeveelheid uitdagingen op ons af. De grootste inschattingsfout die we kunnen maken is ervan uit te gaan dat we na het tot rust komen van de pandemie terug naar ‘business as usual’ zullen gaan. De periode van de great moderation, een periode van relatieve rust en een pax Americana ligt duidelijk achter ons. Wat we tegemoet treden lijkt misschien nog het beste op de jaren ‘60 en ‘70, maar toch ook niet helemaal. Zoals Mark Twain al zei : “ history does not repeat itself, but it often rhymes”. Vier van de 5 grote trends zijn duidelijk inflatoir en zullen naast een periode van structureel hogere inflatie ook zorgen voor een structureel hogere rente. De (positieve) wildcard is innovatie. Die is duidelijk deflatoir en kan voor een stuk of misschien zelfs voor meer dan dat de andere trends neutraliseren. Maar ook het AI verhaal brengt ongeziene uitdagingen en risico’s met zich mee.

De keuzes die we individueel en als maatschappij maken zullen verstrekkende gevolgen hebben. Bedrijven zullen te maken krijgen met een structureel andere, complexere en uitdagende omgeving. Maar hier kunnen zowel investeerders als bedrijfsleiders zich onderscheiden.

De uitdagingen zijn gigantisch maar net daardoor zijn de kansen nog groter.

Phillipe Gijssels (Hasselt) behaalde zijn diploma van handelsingenieur aan de faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen van de UHasselt (toen LUC) in 1993, daarna behaalde hij een Master of Business Administration in 1994. Hij werd universitair stagiair bij de Generale Bank in 1995 en behaalde een certificaat Financial Analyst aan ICHEC en aan European Federation of Financial Analysis Societies in 2001. Hij doorliep een hele reeks van functies bij respectievelijk Generale Bank, Fortis Bank en BNP Paribas Fortis om zeer snel (2001) werkzaam te worden op het terrein van strategie. Momenteel is hij Chief Investment Officer en hoofd van de specialistenteams ‘Investments for the private banking and wealth’ en hoofd Research and Marketing Corporate and Investment banking.

Maandag 5 mei 2025 - 14.00u

Hoe versnellen we de Limburgse economie?

NOËL SLANGEN - POM LIMBURG

POM Limburg heeft zich de afgelopen jaren ontpopt tot de economische regisseur van Limburg. De uitbouw van nieuwe campussen vormt daarbij een hoeksteen, met campussen rond gezondheidszorg, bouw en logistiek. Haalt Limburg op die manier haar achterstand als voormalige mijnregio op? Hoe ziet voor Limburg de toekomst van onze welvaart eruit? En welke taken liggen nog op de plank? Noël Slangen, die uit liefde voor zijn provincie algemeen directeur van POM Limburg werd, vertelt het ons.

Noël Slangen groeide uit tot de bekendste communicatieadviseur van ons land. Ruim tien jaar geleden zei hij het communicatievak vaarwel. Hij werd opiniemaker, met wekelijkse columns in Het Laatste Nieuws en Het Belang van Limburg, en zet zich in voor de strijd tegen armoede als voorzitter van het Kinderarmoedefonds van de Koning Boudewijnstichting. In 2020 werd hij algemeen directeur van de provinciale economische regie-organisatie POM Limburg. Daar zet hij zich in voor de economische versnelling van zijn favoriete provincie.

Het nieuwe gebouw van de faculteit Revalidatiewetenschappen

Eéndaagse uitstap 2025: 11 en 18 maart

Aken, badstad, palts stad, kroningsstad en grensstad.

Akenaren vinden hún stad de mooiste stad ter wereld. Haar naam is afgeleid van Aqua Grani en verwijst naar de zwavelhoudende geneeskrachtige bronnen die al vermaard waren in de Romeinse Tijd. In 768 komt Karel de Grote op bezoek in Aken en hij is meteen gecharmeerd. Hij bouwt er een burcht met een kapel die uitgroeit tot wat we nu kennen als de Dom. Het gebouw heeft een indrukwekkende koepel en een octagonale kern naar Byzantijns model. Omwille van haar bouwkenmerken en haar groot historisch belang behoort ze tot het Unesco-werelderfgoed. Karel de Grote verblijft vooral in de winter in Aken en wordt na zijn dood bijgezet in de kapel, waar zijn resten nog steeds aanwezig zijn.

Vanaf de 10de eeuw tot in de 16de eeuw worden alle keizers van het Heilige Roomse Rijk in Aken gekroond. Tot aan de Franse Tijd is Aken een Reichsstadt. Ze heeft een indrukwekkende 2000-jarige geschiedenis die ook haar stempel drukt op de grensregio. Het Graafschap Loon en het Prinsbisdom Luik waren overigens rechtstreekse lenen van de keizer van het Heilige Roomse Rijk.

Reliekbuste van Karel de Grote –
[medien.aachen.de/Ann Munchow](https://medien.aachen.de/Ann_Munchow)

We starten het bezoek met koffie en koek aan de nog steeds stromende warme zwavelhoudende Elisenbrunnen. De rest van de dag wordt gevuld met twee grote activiteiten. Enerzijds doen we een gegidste stadswandeling over pleinen, door kronkelende straatjes, langs oude herenhuizen en monumenten die de Altstadt zijn unieke flair geven. De gids vertelt en illustreert de boeiende geschiedenis van de Romeinse tijd tot vandaag. Anderzijds brengen we geleid bezoek aan de indrukwekkende Dom inclusief de schatkamer. De schatkamer van de Dom is een volwaardig museum. Tijdens de uitstap krijg je een mooi en uitgebreid beeld van de geschiedenis en het belang van Aken.

*Dom, Octogon en de luster van Barbarossa –
[medien.aachen.de/Andreas Steindlv](https://medien.aachen.de/Andreas_Steindlv)*

Tussendoor lunchen we aan de Elisenbrunnen. Tijd om een heilbad te nemen is er niet. Maar op het einde van de dag is er wel de mogelijkheid om te shoppen in de prachtige winkelstraten of om van een koffie met Aachener Printen te genieten.

Münsterplatz – Stadt Aachen

Dom – Stadt Aachen

Noordwest Spanje - In de voetsporen van Karel V.

Tijdens de meerdaagse reizen van de Seniorenuniversiteit gaan we op exploratie in streken in Europa die mee de geschiedenis van ons land bepaalden en waar opmerkelijke restanten van onze cultuur terug te vinden zijn. De centrale figuur in deze reis wordt Karel V. Dankzij de erfenis van zijn voorouders zorgde hij voor de allereerste Europese eenmaking. De Spaanse en Oostenrijkse Habsburgers vormden onder zijn leiding en dankzij bekwame lokale ambtenaren een eerste wereldrijk waar de zoon nooit onderging. Daarnaast trachtte hij als keizer van het Heilig Roomse Rijk een groot christelijk eenheidsrijk te stichten. Deze verenigingsdwang bracht hem tot vele veldslagen, zelfs tegen de paus. En dat alles binnen een tijdsperiode waarbij continu strijd moest geleverd worden tegen kwelduivels zoals Luther en de Ottomanen. In 1556 gaf hij de strijd op en trok hij zich terug in het klooster van Yuste, waar hij stierf. Hij werd begraven in het Escorial, dat zijn zoon Philips voor hem liet bouwen.

Wij starten onze reis in **Bilbao**, een stad die haar imago als grauwe industriestad in 20 jaar heeft omgevormd tot een florerende stad met hedendaagse architectuur en kunst. Daarnaast restaureerde Bilbao ook haar middeleeuws centrum en haar schitterende art nouveau gebouwen in hun oorspronkelijke glorie. Er bevinden zich twee musea van wereldklasse, het ene met de crème van Spaanse schilders en het andere met de wereldtop van hedendaagse kunst.

Vanuit Bilbao reizen we door naar de bestuurlijke hoofdstad van Baskenland, Vitoria-Gasteiz, de eerste uitvalsbasis voor onze verkenning van Baskenland. De kathedraal Santa Maria die de stad domineert, wordt omwille van haar onschatbare historische en artistieke waarde reeds 25 jaar gerestaureerd. De stedelijke middeleeuwse kern met talloze kleine straatjes brengt ons terug in de tijd. De stad is bovendien een paradijs voor de liefhebbers van de Baskische keuken.

La Guardia, Spanje: Moderne wijnmakerij Ysios, ontworpen door Santiago Calatrava.

Van hieruit kunnen we makkelijk de **Rioja wijnstreek** verkennen. Zoals iedere gereputeerde wijnstreek onderscheidt deze streek zich door haar schitterend landschap en meer nog door haar hedendaagse monumentale 'Bodega's'. Ze werden vormgegeven door hedendaagse toparchitecten: de gereputeerde Calatrava en de wereldberoemde Gehry, de ontwerper van het Guggenheim museum.

De kloosterroute die de Rioja Alta doorkruist is een van de pelgrimsroutes (camino's) naar Compostella. In de Middeleeuwen werden er langs de Camino vele kloosters en kerken gebouwd en ontstonden er welvarende dorpen en steden. Vanwege zijn grootte wordt het kloostercomplex Yuso, met het daarboven gelegen Suso Klooster, weleens het Escorial van Rioja genoemd. Het 15de-eeuwse Monasterio de Santa Maria de Real in Najera is een juweeltje bekend om zijn rijkelijk versierde sarcofagen van Spaanse koningen.

Monasterio de Santa Maria de Real

De volgende etappe in onze reis is **Burgos**. De onbetwistbare parel van Burgos is de kathedraal, waar de stoffelijke resten van El Cid en zijn echtgenote rusten. De flamboyante gotiek uit Duitsland en Frankrijk, gecombineerd met de overdadige Spaans hoog gotische stijl, maken het tot een waar museum van de gotiek. Burgos kenmerkt zich ook door haar kleurrijke pleinen. Aan beide zijden van de Arlanza Rivier zijn er wandelboulevards met talloze terrassen, waar je je zelf kan trakteren op het befaamde streekgerecht 'morcilla de Burgos' (bloedworst en ajuin).

Valladolid, waar we overnachten, was in de tijd van Karel V de hoofdstad van Castilië. Karel V werd er in de San Pablo kerk tot koning gekroond en in het Palacio de los Pimentel werd zijn zoon Filips II geboren. In het nabijgelegen Tordesillas werd de niet-Europese wereld tussen Spanje en Portugal verdeeld. Johanna de Waanzinnige, de moeder van keizer Karel, werd er meer dan 50 jaar opgesloten in het klooster van de heilige Clara. Op weg van Burgos naar Valladolid passeren we ook het Monasterio de Santo Domingo de Silos. Een oorspronkelijk Visigotische kerk die door de bisschop van Silos werd omgebouwd tot een groots romaans klooster met een indrukwekkende kloostergang. Tijdens iedere eredienst in het klooster laten de monniken hun gebeden tot op vandaag vergezellen van gregoriaanse muziek.

We rijden nu verder naar onze tweede uitvalsbasis **Avila**.

Avila is de hoogstgelegen provinciehoofdstad van Spanje. Ze is gelegen op de Spaanse hoogvlakte Meseta op een hoogte van 1131 meter en is volledig omringd door unieke 11de-eeuwse stadswallen. In deze stad kun je je onderdompelen in een sfeer van sobere eenvoud en tijdloze schoonheid. De bekendste inwoner van Avila ten tijde van Karel V was de H. Theresia van Avila, een van de grootste mystica's uit de katholieke wereld en oprichter van de strenge orde van de Karmelieten. Vanuit Avila bezoeken we onder meer de oudste universiteitsstad van Spanje: **Salamanca**. De stad beleeft vanaf 1500 haar gouden eeuw en is nu Unesco werelderfgoed. De oude stadskern staat vol met paleizen en religieuze bouwwerken en kreeg zelfs de bijnaam van het kleine Rome. De stadskern is gebouwd rond de illustere universiteit. Het universiteitsgebouw heeft een schitterende voorgevel, een toonbeeld van de plateresco-kunst.

Uitzicht op de binnenplaats van de universiteit in Salamanca

In de autonome regio Madrid aan de rand van de Sierra Guadarrama ligt het wereldbekende **El Escorial**.

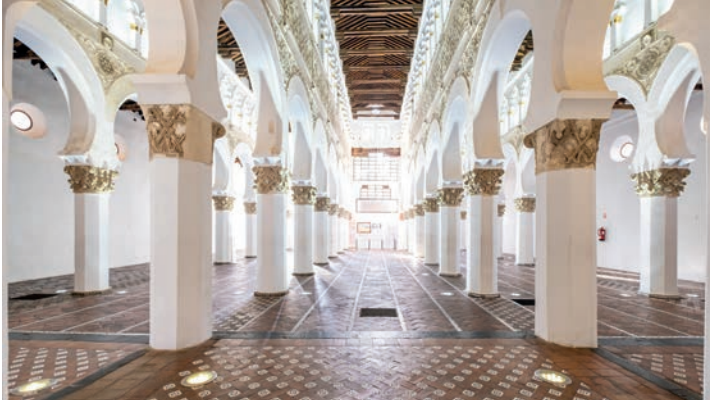
El Escorial

Dit indrukwekkende bouwwerk werd door Philips II gebouwd in een stijl waarin de pracht en de praal van paleizen samengaat met de strengheid van kloosters. Het is bekend omwille van zijn Pantheon, waar vele Spaanse koningen (Habsburgers en Bourbons) rusten. Hier vinden we een bijzondere verzameling werken van beroemde schilders uit heel Europa en een rijke bibliotheek. In **Segovia**, dat vooral beroemd is vanwege zijn indrukwekkend Romeins aquaduct, breekt in 1521 de 'Revolta de los Comuneros' tegen Karel V uit. In deze stad werd ook de dochter van Philips II geboren, onze latere landvoogdes.

Oud Romeins aquaduct op het Plaza del Azoguejo-plein in Segovia

Onze eindbestemming is **Madrid**. Van hieruit doen we een uitstap naar **Toledo**.

Santa María la Blanca, sinagoga, Toledo

We maken er een wandeling in de prachtige stad van El Greco. We bezoeken er de schitterende kathedraal en doen een tochtje door de bekende Joodse Wijk. In 1535 verbouwde keizer Karel V hier het Alcazar. In Madrid zelf bezoeken we onder meer de wijk van de Habsburgers, merkwaardig genoeg in het Spaans 'El Madrid de los Austrias' genoemd. Het Reina Sofia museum kan zeker niet in ons programma ontbreken. Het bekendste werk van de kunstenaar Pablo Picasso 'La Guernica' zal ons zeker inspireren om na te denken over de vernietigende gevolgen van het fascisme en de kracht van democratie.

Het definitieve reisplan zal pas eind september 2024 bekend zijn. In principe vinden er vier reizen plaats voor maximaal 30 deelnemers per afreis. Deze vinden plaats tussen eind mei 2025 en eind september 2025.

Het definitief reisplan, de deelnameprijs en de definitieve verblijfsperiodes worden via de website van de Seniorenuniversiteit en Alk Reismakers bekend gemaakt bij het begin van het academiejaar 2024-2025. Data zullen zo snel mogelijk verschijnen op de website. Inschrijvingen starten vanaf oktober 2024. Leden van de Seniorenuniversiteit worden hiervan tijdig verwittigd en hebben voorrang bij de inschrijving. De reisleiding gebeurt door een Nederlandstalige gids/reisleider, en plaatselijke gidsen.

Reina Sofía museum

GDPR beleid Seniorenuniversiteit Hasselt

De UHasselt en het Bestuur van de Seniorenuniversiteit UHasselt hechten zeer veel belang aan de bescherming van de persoonsgegevens die de leden bij hun inschrijving doorgeven. De ingewonnen gegevens betreffen naam, voornaam, geboortedatum, nationaliteit, thuisadres, telefoonnummer, gsm-nummer, bankrekeningnummer en privé e-mailadres. Deze gegevens worden uitsluitend door ons gebruikt om de ledenadministratie en onze dienstverlening (lezingen, daguitstap, meerdaagse reis) te kunnen uitvoeren alsook om de leden van de Seniorenuniversiteit te kunnen uitnodigen voor relevante UHasselt gerelateerde activiteiten die zich richten op senioren als doelgroep. Genoemde gegevens worden aan geen andere personen, instanties of organisaties doorgegeven. Ze worden ook geenszins voor commerciële doeleinden aangewend. Personen die zich inschrijven als lid van de Seniorenuniversiteit UHasselt, verklaren zich door hun inschrijving akkoord met het boven aangehaalde gebruik van hun gegevens. Voor meer detailinformatie over het privacy-beleid van de UHasselt dat door het Bestuur van de Seniorenuniversiteit UHasselt wordt onderschreven, verwijzen we naar de privacyverklaring van de UHasselt op het volgende webadres:
www.uhasselt.be/nl/gebruiksvoorwaarden-privacy

PRAKTISCHE INFORMATIE

Een abonnement voor de volledige reeks van 24 lezingen kost 90,00€.
Wie geen abonnement neemt, kan afzonderlijke lezingen bijwonen tegen een entreegeld van 8,00€ per lezing – bij voorkeur te betalen met Bancontact aan de ingang van het auditorium.

Let op: dit kan echter alleen als er nog plaatsen beschikbaar zijn.

Zowel voor occasionele deelnemers als voor abonnees is er een koffiepauze in de cafetaria. Tijdens deze pauze worden de vragen verzameld voor de afsluitende vragenronde tijdens het tweede gedeelte van de lezing.

INSCHRIJVINGEN

Wie vorig jaar lid was, krijgt automatisch een formulier en brochure toegestuurd, met de uitnodiging om opnieuw in te schrijven. De leden-cursisten van 2023- 2024 hebben tot en met 25 juni 2024 voorrang om hun abonnement te vernieuwen en het inschrijvingsgeld van 90,00€ te betalen (na ontvangst van betalingsgegevens).

Wie op de wachtlijst vermeld staat, krijgt mogelijk (afhankelijk van de beschikbare plaatsen) eind juni 2024 een uitnodiging om een abonnement te nemen (inschrijvingsgeld 90,00€). Wie nog niet op de wachtlijst vermeld staat kan zich hierop registreren via de website

www.seniorenuniversiteit.be -> lid worden -> aanmeldingsformulier. Na het invullen en verzenden van dit formulier, wordt men aan de wachtlijst toegevoegd.

LET WEL: Alleen student-cursisten en hun partner kunnen zich inschrijven voor de culturele daguitstap en de meerdaagse culturele reis.

MEER INFORMATIE OVER DE LEZINGEN

Universiteit Hasselt | Campus Diepenbeek
Claire Prenten

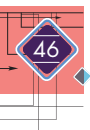
Agoralaan | gebouw D | 3590 Diepenbeek
tel 011 26 80 46

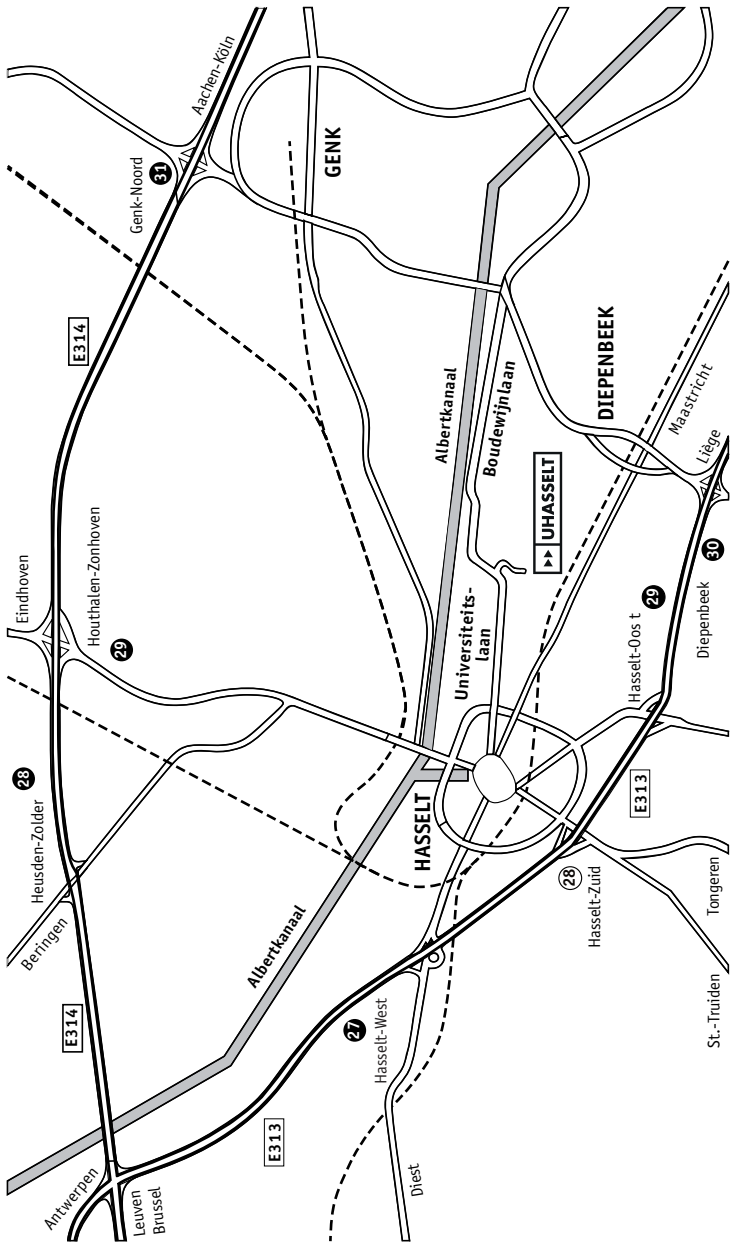
claire.prenten@uhasselt.be of seniorenuniversiteit@uhasselt.be
www.seniorenuniversiteit.be

HOE BEREIKT U DE CAMPUS?

Zoals blijkt uit het kaartje, is de Universiteit Hasselt (Campus Diepenbeek) met de wagen vlot bereikbaar. Ook met het openbaar vervoer vormt dit geen probleem. Vanaf de stations van Hasselt (bussen 44, 45, 20a, 20b en 36a) en Genk (bussen 36a en 45) is er een regelmatige verbinding van De Lijn naar de universiteit (Campus Diepenbeek). De uurregelingen vindt u onder www.delijn.be.

De lezingen vinden plaats op maandagmiddag vanaf 14.00 uur in de auditoria H5 en H6 van gebouw D, Campus Diepenbeek van de Universiteit Hasselt.

UITGAVE
UHasselt

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Jos Thys
Kiezelstraat 100
3500 Hasselt

REDACTIE
Jos Thys

EINDREDACTIE
Betty Goens

LAY OUT
Dave Bosmans - UHasselt

FOTO's
Adobe Stock
Liesbeth Driessen

DRUK
CHAPO Hasselt

SENIORENUNIVERSITEIT HASSELT

Universiteit Hasselt
Martelarenlaan 42
3500 Hasselt
Tel. 011 26 80 46
www.seniorenuiversiteit.be